

ogsaa til enhver Tid skal vise, at jeg er imod Indskrænkninger af Næringsfriheden; nu, da den er kommen, synes det mig, at det vilde være noget overordentlig Sørgeligt, om vi skulde vige tilbage derfra. Men jeg skal tillade mig at gjøre opmærksom paa, hvad der bevæger mig saaledes til at være imod dette Vædringsforslag. Det er ikke Forslagets Indhold i og for sig — jeg skal aldeles ikke indlade mig paa Spørgsmaalet om Forbrugsforeningernes Værd og Betydning og de mullige Overgreb, de gjøre, osv., dette antager jeg er tidligere tilstrækkelig debatteret, og i ethvert Fald er Tiden ikke nu dertil — men det er den Umstændighed, at den sidste Paragraph i denne Lov indeholder en Bestemmelse, som efter min Mening har stor Værdi; det gaaer nemlig ud paa at komme bort fra Bevillingsvæsenet og komme over til den lige Ret for Loven, for Enhver, der vil yde det, som Loven fordrer, at der skal ydes for at udøve en vis Rettighed. Det er derfor, at jeg ønsker at faae denne Lov, men den kan ikke faaes i denne Samling, dersom vi ikke tage Loven, som den er, og altsaa forkaste dette Vædringsforslag. Dette er for mig det aldeles Afgjørende, og enhver Debat om det Hensigtsmæssige eller mindre Hensigtsmæssige i den af de ærede Forslagsstillere gjorte Hensstilling til Thinget gennem deres Vædringsforslag, anseer jeg for at være aldeles overflødig. Vennerne af, at Loven skal herfse og gjøre Alle lige, troer jeg maae gaae den Vej, som jeg agter at gaae, nemlig at stemme imod Vædringsforslaget og stemme for Loven, saaledes som den foreligger. Det er dette, jeg har meent at maatte udtale i Særdeleshed paa Grund af den Motivering, som det ærede Medlem, der talte paa Forslagsstillernes Vegne (Th. Nielsen: Paa egne Vegne) eller paa egne Vegne som Forslagsstiller, gav af sit Forslag.

S. M. Petersen: Så mere man taler om denne Sag, desto mere bliver det klart for mig, at man ikke rigtig veed, hvad der forstaes ved en Forbrugsforening. Dersom der handes en nogenlunde reen og klar Grændse i saa Henseende, vilde vi ogsaa komme til at staae klarere ligeoverfor det foreliggende Spørgs-

maals Afgjørelse. Da jeg først hørte Tale om disse Foreninger — jeg troer, de begyndte i Hovedstaden — heed de Foreninger til Anskaffelse af billige Livsførmødenheder, og de florerede her i nogen Tid, men Laugsvæsenet angreb dem, og hvorledes det end gik eller ikke, ere de i ethvert Fald forsvundne; man hører ikke mere Tale om dem. Jeg for mit Vedkommende kan ikke skjønne, at disse Foreninger, under den Concurrence, der nu finder Sted, og kan komme til at finde Sted over det hele Land, ville kunne have nogen særdeles glimrende Fremtid for sig, idet nemlig den Fordeel, der skal kunne vindes, maa være den, at man kjøber Varerne i store Partier, hvorved man faaer dem for billigere Pritis og senere deler dem mellem sig. Hvis Fordelen derved skulde komme Forbrugerne tilgode, maatte der være Folk, som for Sinet vilde offre sig som Forretningsførere, men dersom Forretningsføreren skal leve af sin Forretning og af sin Gjerning, ere vi lige tæt op ved Grændsen af, hvad man kalder Handel, thi, naar Concurrencen er stor, har enhver Handelsmand samme Opgave, nemlig at kjøbe Varer i store Partier, at udsælge dem i smaa Partier, med en lille Fordeel og at leve deraf. Jeg venter mig, som sagt, ikke meget af disse Foreninger, men jeg vil ogsaa nødig være med til at beskaffe en Frihed, som for Dieblisset er skattefri. Den samme Betænkelse, som jeg tidligere udtalte med Hensyn til nærværende Forslag, nærer jeg altsaa endnu, men jeg kan ikke nægte, at den Udvikling, som det ærede Medlem for Betle Aints 3die Valgfreds (Th. Nielsen) kom med, gav mig nogen Anledning til at blive endnu mere tvivlraadig, end jeg hidtil havde været. Saavidt jeg kan forstaae, hører det til en Forening, som skal kunne kaldes en Forbrugsforening, et fast Locale, en fast Forretningsfører, Indtegning af Medlemmer, Contrabøger, Tegne eller lignende, men at Locale dog antager Charakteren af en fast Boutik. Om man end kun følger til Foreningens Medlemmer, har dette rigtignok temmelig nær Charakteren af Handel, og hvormeget jeg end holder paa Foreningsfriheden, er jeg meget bange for, at der, naar den antager denne Charakter, er Altipper og Skjær nok, hvorpaa